

Aan:
de leden van provinciale
staten van Drenthe

Assen, 14 mei 2003
Ons kenmerk 15/6.14/2003002796
Behandeld door mevrouw K.J.Tap (0592) 365433
Onderwerp: Nazending bijlagen statenstuk 2003-59

Geachte leden,

Zoals afgesproken tijdens de behandeling van statenstuk 2003-59 in de vergadering van Statencommissie Cultuur en Welzijn van dinsdag 7 mei jl. zenden wij u hierbij de gevraagde bijlagen.

Het gaat hier om de bijlagen die door de aanvrager, het bestuur Stichting Nijsinghuis/directie Museum De Buitenplaats, zijn gevoegd bij de subsidieaanvraag. Vier van de vijf bijlagen treft u hierbij aan. De brochure leent zich niet voor vermenigvuldiging en ligt voor u ter inzage.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Aan het College van Gedeputeerde Staten
van de Provincie Drenthe
Provinciehuis
Postbus 122
9400 AC ASSEN

Eelde, 18 maart 2003

Betreft: aanvraag co-financiering Interreg IIIA-subsidie E.D.R.

Geacht College van Gedeputeerde Staten,

Op 20 februari 2003 hebben wij als Bestuur van Stichting Het Nijssinghuis, belast met de directie van Museum De Buitenplaats, mede namens de Stadt Papenburg een subsidie-aanvraag bij de Europese Unie in het kader van Interreg III A ingediend bij de EDR in Nieuweschans. Op advies van medewerkers van de EDR wenden wij ons hierbij tot de Provincie Drenthe met een verzoek tot co-financiering.

Wij willen u verzoeken bij te dragen aan de kosten van het project "Oranjerie en completering tuin Museum De Buitenplaats, Eelde". Dit project bestaat uit de volgende elementen:

1	architectuur en bouw Oranjerie (inclusief voorbereidingskosten: bouwvergunning € 1.318,-; architect Kouwen € 5.500,-; totaal € 6.818)	€ 327.300,-
2	Luiifel terras Oranjerie	€ 20.000,-
3	Tuinaanleg rondom Oranjerie	€ 45.000,-
4	Inrichting Oranjerie	€ 56.415,-
5	Overige voorbereidingskosten over de punten 1 t/m 4 (reiskosten: € 1.585,-; port/telefoonfoto's: € 117,-; architect Copijn: € 600,-)	€ 2.302,-
		-----+
	Totaal	€ 451.017,-
	afgerond	€ 450.000,-

Bij een 40%-subsidie van de E.D.R. op deze totale kosten resteert, na afreuk van onze eigen middelen, verkregen uit fondsen en particuliere giften, van € 170.000,-, een tekort van € 100.000,-. Hiervoor vragen wij de Provincie naar mogelijkheden voor een financiering van dit tekort. In bijlage I vindt u een kostenopgave en een korte toelichting op de onderdelen 1 t/m 5, in bijlage II treft u een overzicht aan van deze eigen middelen.

Ons project is samengevoegd met een aanvraag van de Stadt Papenburg in Emsland in Duitsland met de titel "Instandsetzung der historischen barocken Gartenanlage Altenkamp mit Gartenpavillon" in Aschendorf bij Papenburg (contactpersoon Dr. Rainer Krieger, Kulturreferent Papenburg).

Ons gezamenlijke project hebben wij de naam gegeven: "Entwicklung historischer Gartenanlagen für eine touristische Nutzung".

De twee projecten hebben opvallende overeenkomsten. In beide gevallen gaat het om Oranjerieën en reconstructies van historische tuinen bij buitenplaatsen. Beide complexen hebben thans een cultuurtoeristische functie, waar men een belangrijk oud huis met wandschilderingen kan bezichtigen. Daarenboven kan het publiek men in Gut Altenkamp en in het paviljoen van Museum De Buitenplaats kunstexposities bezoeken. Verder vinden op beide locaties muziekuitvoeringen

plaats. Het ligt in de bedoeling dat Papenburg en Museum De Buitenplaats op al die gebieden in de toekomst gaan uitwisselen en samenwerken.

Graag geven wij hierbij een korte onderbouwing van het economische en cultuurtoeristische belang van het Nederlandse projectdeel "Oranjerie en completering tuin Museum De Buitenplaats, Eelde". Bijgevoegd (III) is de "Samenvatting economisch spin-off onderzoek" van voorjaar 2002 en uitgevoerd door drs G. Ypma en drs R.L.C.I. Juliën van de Economische Afdeling van de Wetenschapswinkel van de Rijks Universiteit te Groningen. De conclusie en het advies van dit onderzoek luiden:

"De omgeving profiteert van Museum De Buitenplaats en zou er nog aanzienlijk meer van kunnen profiteren bij ontwikkeling en uitvoering van nieuwe activiteiten door het museum".

Het project "Oranjerie en completering tuin Museum De Buitenplaats, Eelde" sluit hierop naadloos aan. Dat is geen toeval maar gevolg van beleidsplannen voor de komende vijf jaar, die de Directie / het Bestuur opstelde in nauw overleg met de Raad van Toezicht van Stichting Het Nijsinghuis. Zie voor samenstelling en namen van de leden van de Raad van Toezicht pagina 1 van onze brochure uit 2001 "Museum voor figuratieve kunst, De Buitenplaats te Eelde", die hierbij gaat (bijlage IV).

In architectonisch opzicht vormt de Oranjerie een stijlvolle pendant van het -aan de noordzijde van het Nijsinghuis gelegen- koetshuis. Voor tuinliefhebbers vormt de Oranjerie tegelijk een belangrijk, zo niet onmisbaar element van de klassieke tuin.

Door bezoek aan de Oranjerie wordt het aanbod aan de bezoeker gedifferentieerder en het verblijf daardoor langduriger. Dit zal met name groepen sneller motiveren om een bezoek aan Eelde te brengen.

Door doelgericht gebruik versterkt de Oranjerie daarenboven de museumfunctie, dankzij uitbreiding en intensivering van activiteiten. Deze laten zich als volgt omschrijven:

- Zaalhuur

Thans kunnen we alleen 's avonds, dus buiten openingstijden, ruimte bieden aan exclusieve ontvangsten. Met de Oranjerie kunnen we derhalve inspelen op de bestaande vraag van verschillende bedrijven, instanties en particulieren.

- Extra verkooppunt

Door in de Oranjerie en de daarbij gelegen gemetselde kweekbakken planten en zaden te verkopen van de nu reeds veelgevraagde 'highlights' uit de bloemenborders van de museumtuin, ontstaat naast de museumwinkel (vnl. verkoop van boeken, kaarten, design en op bescheiden schaal kunst) een tweede verkooppunt in het museumcomplex.

Ons doel is om ook andere artikelen te verkopen die in relatie staan met de museumtuin en met de inrichting van de Oranjerie, zoals tuindecoratie, terracotta vazen etc.

- Intensivering andere museumfuncties: museumrestaurant en -winkel

Wie de Oranjerie reserveert, zal naar verwachting ook van andere faciliteiten gebruik willen maken.

De functie van het museumrestaurant kan dankzij de Oranjerie worden uitgebreid.

Het museumrestaurant zal ook (groeps)lunches en buffetten aanbieden in de Oranjerie.

Gelinteresseerde personen en bedrijven kunnen met de museumwinkel en de 'tuinwinkel'

overleggen over bijvoorbeeld verrassings- of informatiepakketten.

Kortom: naast de opbrengsten van zaalhuur wordt ook anderszins de exploitatie van het museum versterkt.

- Groei deelname aan bestaande activiteiten museum.

Er is veel vraag naar de mogelijkheid om een publiek toegankelijk evenement, bijvoorbeeld een zondagmiddag- of avondconcert, te combineren met een besloten ontvangst. De Oranjerie maakt dit mogelijk.

- Organisatie nieuwe museumactiviteiten op maat.

Ook zullen besloten ontvangsten –in overlog- worden gekoppeld aan museumactiviteiten op maat, zoals gespecialiseerde rondleidingen.

- Rondleidingen voor groepen

Om rondleidingen in het museumpaviljoen, de museumtuin en het Nijsinghuis meer verdieping te kunnen geven, biedt de Oranjerie de mogelijkheid de groepen van tevoren in te leiden op de beoogde rondgang.

- Educatieve bijeenkomsten.

Thans kunnen schoolgroepen alleen op maandag, als het museum gesloten is, worden ontvangen. Wij streven ernaar, de Oranjerie ook in te zetten voor educatieve doeleinden. Naast de groei van het aantal basisschoolgroepen denken we ook aan ontvangst van middelbare scholen, onderwijs aan volwassenen, inhoudelijke inleidingen voor vakgroepen en bijvoorbeeld workshops.

- Onafhankelijkheid van het weer; mogelijkheid grootschaliger groepsonvangsten: de luifel.

Met de aanwezigheid van een terras met luifel voor de Oranjerie zijn we minder afhankelijk van weersomstandigheden. We kunnen in het zomersseizoen ook grotere groepen ontvangen.

- Inrichting gebied direct rondom de Oranjerie.

De tuinaanleg direct rondom de Oranjerie is noodzakelijk om de Oranjerie te integreren met de reeds bestaande museumtuin. Dit gebied ligt thans braak. (Zie plattegrond ontwerp-tekening, bijlage V.)

Bij bovenstaande doelen sluit de visie aan dat kwaliteitsverhoging positief bijdraagt aan het culturele klimaat in onze regio en tegelijkertijd aan een toename van het museumbezoek.

Kortom, wij willen met het project "Oranjerie en completering tuin Museum De Buitenplaats, Eelde" de kwaliteit verhogen van wat het museum en ook de regio te bieden heeft.

Met deze korte toelichting hopen wij de toegevoegde waarde van de elementen van ons project duidelijk gemaakt te hebben. Dit project is noodzakelijk onderdeel van de realisatie van een innovatief museumbeleid. En daarmee lijkt wellicht zelfs 50% groei in een aantal jaren haalbaar. De economische spin-off in de regio zou daarmee gelijke tred houden.

In de hoop op een positieve reactie van de Provincie op ons verzoek tot co-financiering van onze E.D.R.-aanvraag, tekenen wij,
met gevoelens van hoogachting,

Bestuur Stichting Het Nijsinghuis / Directie Museum De Buitenplaats

drs J.M van Groenigen-Hazenberg

drs J.J.W.P. van Groenigen

Bijlagen:

- I - Korte beschrijving van de afzonderlijke elementen
- II - Overzicht eigen middelen Museum de Buitenplaats a € 170.000,-
- III - Resultaten van Spin-off onderzoek
- IV - Brochure
- V - Ontwerp Oranjerie ir. F. Kipp en B. Kouwen

Bijlage I**TOELICHTING OP DE AFZONDERLIJKE ELEMENTEN VAN
HET PROJECT "ORANJERIE EN COMPLETERING TUIN MUSEUM DE BUITENPAATS, EELDE"**

Ad 1. Architectuur en bouw van Oranjerie € 327.210,-

Bovenstaand bedrag is incl. voorbereidingskosten:

bouwvergunning € 1.318,-
 architect Kouwen € 5.500,-
 samen € 6.818,-

Op verzoek van de museumdirectie heeft architect dhr. Kipp van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg een passend ontwerp gemaakt voor een Oranjerie, die van de oostkant gezien een pendant (tegenhanger) lijkt van het koetshuis aan de noordkant van het Nijsinghuis. Ook komt er een verblijfsruimte voor tuinpersoneel, alsmede gemetselde kweekbakken voor planten. In de Oranjerie kunnen niet-winterharde planten een onderdak vinden en verder biedt deze Oranjerie de mogelijkheid tot uitbreiding en versterking van de horeca-functie; opzet van een tweede verkooppunt van artikelen, die in relatie staan met de tuin. Ook biedt het meer mogelijkheden voor onze educatieve activiteiten. Kortom: deze Oranjerie biedt belangrijke toevoegingen aan de bestaande museumfunctie. Het schetsontwerp van de Rijksdienst is nader uitgewerkt door de architect B. Kouwen uit Tolbert in een bouwtekening, een bestek en een kostenbegroting.

Ad. 2. Luifel Oranjerie € 20.000,-

Voor de Oranjerie is een terras ontworpen, waardoor ook ruimte is voor grotere groepen. De geplande luifel maakt ons bij ontvangsten minder afhankelijk van weersinvloeden, waardoor geplande activiteiten verzekerd zijn van doorgang.

De kostenraming is gedaan door Copijn, tuin- en landschapsarchitecten te Utrecht, die ook verantwoordelijk waren voor de verdere aanleg van de museumtuin.

Ad. 3. Terrein aanleg rond Oranjerie € 45.000,-

Het braakliggende gebied tussen het museumcafé en de Oranjerie dient nog te worden ingericht als deel van de museumtuin. Ook de inrichting van het terrein dient daarbij aangepast te worden met toegangshek en bomen, kuipplanten en overige beplanting. Tevens wordt gezorgd voor een watergeefstelsel en bestrating. Ook deze kostenraming is gedaan door Copijn, tuin- en landschapsarchitecten.

Ad. 4. Inrichtingskosten € 56.415,-

De Oranjerie zal worden ingericht met meubilair (binnen en buiten) voor ontvangsten, met horeca-inventaris en belichtingsarmaturen en met voorzieningen voor onderbrenging van planten. In overleg met architect B. Kouwen uit Tolbert zijn de kosten begroot.

Ad. 5. Overige voorbereidingskosten € 2.302,-

Reiskosten € 1.585,-;
 porti / telefoon / foto's € 117,-;
 architect Copijn € 600,-
 samen € 2.302,-

NB: bovengenoemde bedragen zijn exclusief BTW

Bijlage II

**OVERZICHT EIGEN MIDDELEN, VERKREGEN UIT FONDSSEN EN PARTICULIERE BIJDRAGEN,
VAN MUSEUM DE BUITENPLAATS
TEN BEHOEVE VAN PROJECT ORANJERIE**

			<i>in euro's</i>
1	Bouwfonds Cultuurfonds	FL. 45.000,-	ontvangen € 20.420,-
2	Fonds dat anonim wengt te blijven	FL. 150.000,-	ontvangen € 68.070,-
3	Familie Hazewinkel - Beringer	FL. 100.000,-	ontvangen € 45.380,-
4	Koop Holding	FL. 50.000,-	ontvangen € 22.690,-
5	Vrienden van de Buitenplaats	FL. 30.000,-	toegezegd € 13.600,-
			-----↑
			€ 170.160,-
			afgerond totaal € 170.000,-

Bijlage III**RESULTATEN SPIN-OFF ONDERZOEK,****de bestuurlijke en economische betekenis van Museum De Buitenplaats**

Hieronder volgt een samenvatting van de onafhankelijke onderzoeksresultaten, die begin 2002 werden geproduceerd door drs. G. Ypma en drs. R.L.C.J. Juliën van de Economische Afdeling van de Wetenschapswinkel der Rijksuniversiteit Groningen en gepresenteerd aan het bestuur van de Stichting Het Nijsinghuis, de rechtspersoon waaronder het museum valt.

De onderzoekers konden putten uit interne stukken van het museum, zoals jaarstukken en uitslagen van bezoekersenquetes. Daarnaast hebben zij onder andere ondernemers in de omgeving geënquêteerd. Als roetsing voor hun uitslagen zijn onderzoeksresultaten gebruikt van bijvoorbeeld het Groninger Museum (inhoudelijk vergelijkbaar) en de Hortus in Haren (vergelijkbare locatie).

De Wetenschapswinkel heeft de economische effecten van Museum De Buitenplaats op de directe omgeving onderzocht aan de hand van drie insteken:

A - uitgaven van bezoekers binnen het museum

B - bestedingen van bezoekers buiten het museum

C - indirecte economische effecten van de aanwezigheid van Museum De Buitenplaats

A - De gemiddelde besteding per bezoeker IN Museum De Buitenplaats in 2001 bedraagt 9,43 euro. Deze besteding omvat uitgaven aan entree, winkel, horeca en 'incidenteel' (o.a. kunst aankopen).

B - De gemiddelde besteding per bezoeker BUITEN het museum, opgesplitst in overnachting (€ 2,93), consumpties (€ 8,62), winkelen (€ 2,50), andere toeristische attracties (€ 0,00) en vervoer (€ 0,64), in 2001 bedraagt in het totaal 14,69 euro.

Uitgegaan wordt van alle bezoekers, die van *buiten* de regio voor het museum naar deze omgeving komen. Zo'n 20% van de bezoekers komt uit de omgeving. Trekt men 20% van het totaal van € 14,69 af, dan blijft er per bezoeker van buiten de regio een gemiddelde besteding over van € 11,75.

De totale spin-off (A + B x het aantal entrees) komt hiermee voor 2001 op € 430.000,-.

C - Wat levert Museum De Buitenplaats indirect op voor de regio?

De *indirecte* spin-off effecten van Museum De Buitenplaats zijn in dit onderzoek niet gekwantificeerd. Hieronder worden een paar opgesomd.

- Bestedingen zoals dagelijkse boodschappen in het dorp door medewerkers en ongeveer 100 vrijwilligers.
- Bestedingen in de omgeving door Museum De Buitenplaats t.b.v. exploitatie en onderhoud.
- Impact van Museum De Buitenplaats op het imago van Eelde.

De onderzoekers vergeleken cijfers van Museum De Buitenplaats met gegevens uit spin-off onderzoeken van het Groninger Museum (hoogwaardige, hedendaagse kunst) en de Hortus Haren (ligging en bezoekersprofiel). Uit diverse berekeningen en betrouwbare schattingen concludeert de Economische Afdeling van de Wetenschapswinkel van de R.U.G., dat Museum De Buitenplaats voor Eelde en directe omgeving in 2001 in totaal economische spin-off (inclusief de geschatte indirecte spin-off) oplevert van € 690.000,-. Indien de bezoekersaantallen groeien kan dit bedrag volgens de onderzoekers in een paar jaar met 50% toenemen.

Conclusie en advies: de omgeving profiteert van Museum De Buitenplaats en zou er nog aanzienlijk meer van kunnen profiteren bij ontwikkeling en uitvoering van nieuwe activiteiten door het museum. De onderzoekers stellen zich voor, dat zo'n innovatief beleid van Museum De Buitenplaats zich richt op:

1. Expoëren van belangrijke hedendaagse figuratieve kunstenaars uit het buitenland
2. Verbreding van podiumactiviteiten met kleine opera's en optredens van dichters en theater-groepen
3. Culturele verdieping van bezoeken aan de museumtuin met presentaties voor groepen en educatieve activiteiten, o.a. in de Oranjerie als speciale ontvangstruimte voor besloten bijeenkomsten.

Voorjaar 2002

Bijlage V

TEKENING VOORGEVEL EN PLATTEGROND ORANJERIE

